

นวัตกรรมสุขภาพ “ป้องกัน 6 สี ตระหนักรู้โรคไตเรื้อรัง”

นางวนิดา อินรัสมงศ์
 พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
 รพ.สต.บ้านโคก อ.ศรีรัตนะ

บทนำ

โรคไตเรื้อรัง (Chronic Kidney Disease, CKD) เป็นโรคที่พบบ่อยและเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของ ประเทศไทย โรคไตเรื้อรัง แบ่งออกเป็น 5 ระยะ โดยระยะที่ 1 และ 2 ถ้าไม่มีหลักฐานว่าไตผิดปกติ จะไม่เข้าหลักเกณฑ์การวินิจฉัยโรคไตเรื้อรัง โรคไตเรื้อรังเกิดจากสาเหตุหลายปัจจัย รักษาไม่หายขาด จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสูงมาก โดยเฉพาะเมื่อการดำเนินโรคเข้าสู่ภาวะไตวายระยะสุดท้าย (End Stage Renal Disease, ESRD) ซึ่งจำเป็นต้องให้การ รักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (hemodialysis) การล้างไตทางช่องท้อง (peritoneal dialysis) หรือการผ่าตัดปลูกถ่ายไต (kidney transplantation) ส่งผลให้คุณภาพชีวิตแย่ลง จึงพัฒนา นวัตกรรมสุขภาพ ป้องกัน 6 สี ตระหนักรู้โรคไตเรื้อรัง เพื่อให้ผู้ป่วยได้เข้าใจและทราบที่อยู่ในระยะใด สามารถป้องกันโรคไตเรื้อรังได้

โรคไต แบ่งออกเป็น 5 ระยะ 6 Stage จึงได้กำหนดสีออกเป็น 6 สี ได้แก่

Stage	eGFR	ความหมาย	สี	ลักษณะไต
Stage 1	eGFR \geq 90	ไตปกติ หรือ เริ่มเสื่อม	สีเขียว 1	
Stage 2	eGFR=60-89	ไตเสื่อมเล็กน้อย	สีเขียวอ่อน 2	
Stage 3a	eGFR=45-59	ไตเสื่อมปานกลางระดับ 1	สีเหลือง 3a	
Stage 3b	eGFR=30-40	ไตเสื่อมปานกลางระดับ 2	สีส้ม 3b	
Stage 4	eGFR=15-29	ไตเสื่อมมาก	สีส้มอิฐ 4	
Stage 5	eGFR< 15	ไตวายระยะสุดท้าย	สีแดง 5	

ที่มา : งานควบคุมโรค (2562)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดให้บริการในคลินิกโรคเรื้อรังในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคก ในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง และเพิ่มโรคไต ดังนี้

เบาหวาน	
ความดันโลหิตสูง	
โรคไต	

2. จัดรูปแบบสี ตามป้องกันจรรยา 7 สี ในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง และพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคไต ตามนวัตกรรม “ป้องกัน 6 สี ตระหนักรู้โรคไตเรื้อรัง”ตามผลเลือดของผู้ป่วยที่มีอยู่ เพื่อให้ทั้งผู้ป่วย ทีมแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ได้ทราบว่าผู้ป่วยอยู่ในโรคไต stage ไດ

เบาหวาน	
ความดันโลหิตสูง	
โรคไต	3b

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบเพื่อพัฒนาคลินิกโรคเรื้อรังในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในโรคไตเรื้อรัง ตาม service plan โรคไต
2. ผู้ป่วยได้ทราบข้อมูลของตนเองว่า ตนเองมีโรคไต ระดับไหน เพื่อให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังเพื่อชะลอไตวายเรื้อรัง